

BITEWINGBILDER I
FÖRSKOLEÅLDERN-
ja eller nej?

Områden som berör frågan om bitewingbilder i förskoleåldern

KVALITET	EKONOMI
RISK	STRÅLSKYDDSPRINCIPER

TRE VIKTIGA FRÅGOR MÅSTE FÖRST AVHANDLAS:

- **hur mycket approximal karies har t.ex. 5-åringen?**
- **kan man upptäcka approximal karies utan hjälp av bitewingbilder?**
- **vad händer med oupptäckt/obehandlad approximal karies i primära molarer?
(hur fort progredierar skadan?)**

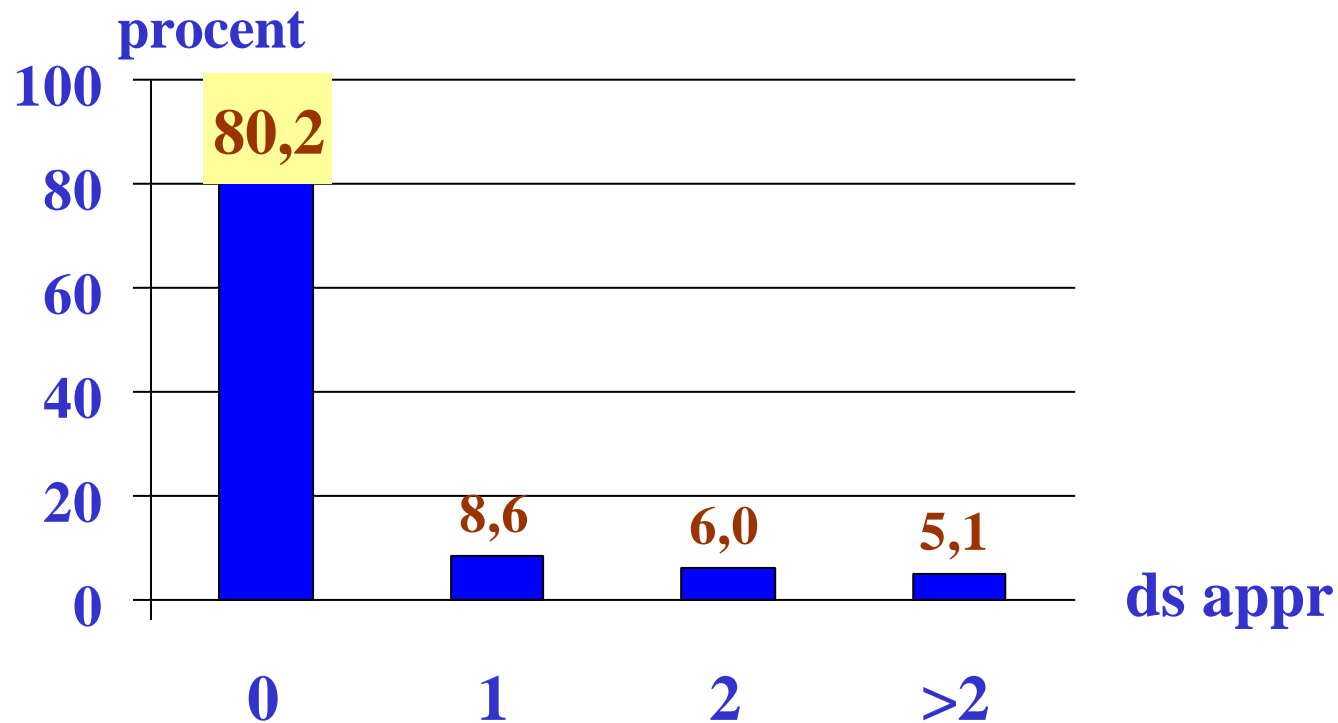
Andel kariesfria 3- och 6- åringar i Sverige 1998

Socialstyrelsen; 1998 års data

	% kariesfria (spridning)	% undersökta
3-åringar	93 (83-96)	74
6-åringar	72 (63-81)	78

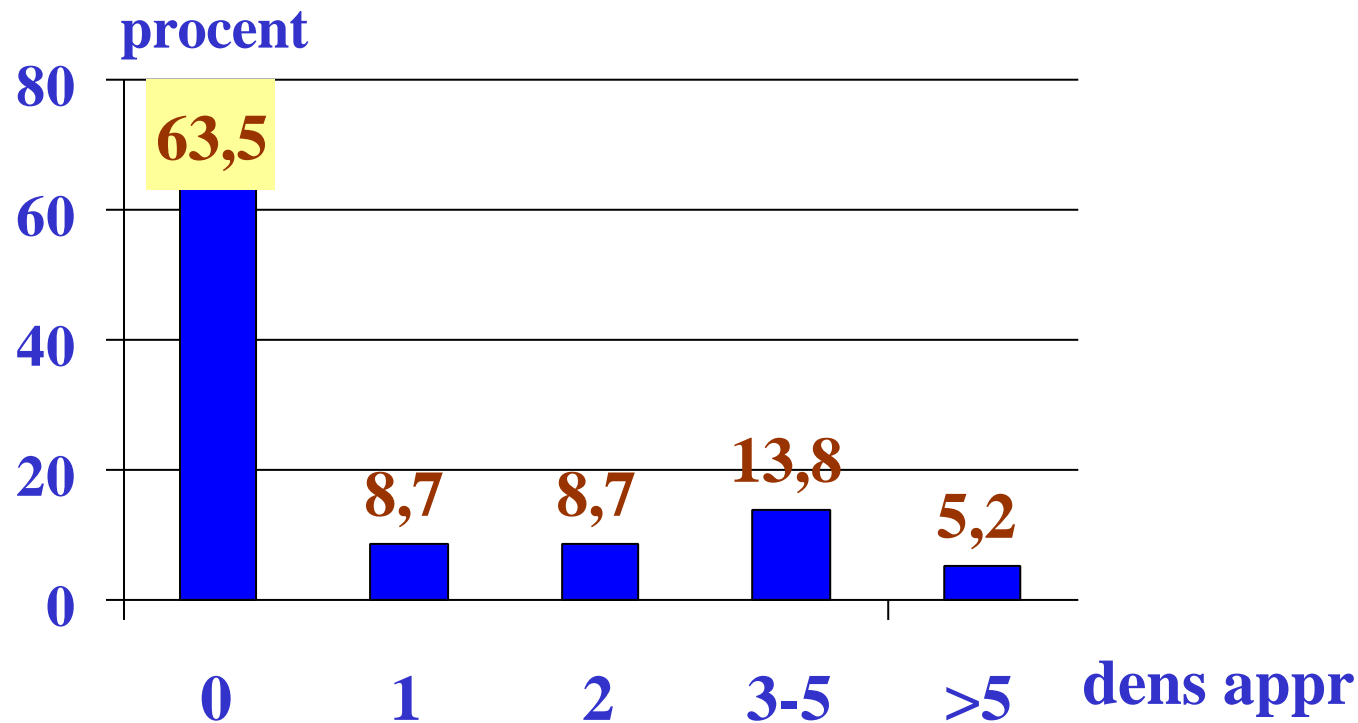
Procentuell fördelning approximala dentinskador (ds appr) hos 5-åringar, som bedömts som kariesfria vid enbart klinisk inspektion (n=117).

Boman et al 1999

Procentuell fördelning approximala emalj- och dentinskador (dens appr) hos 5-åringar som bedömts som kariesfria vid enbart klinisk inspektion (n=117).

Boman et al 1999

Genomsnittstiden för en approximal kariesskada att penetrera genom emaljen (Shwartz et al 1984)

Primära tänder: 20-30 mån

Permanent tänder:

10-11-åringar 40-50 mån

17-22-åringar >85 mån

KVALITET

VAD ÄR GOD KVALITET?

- att diagnosticera och behandla karies i primära tänder
- att ta hänsyn till barnets situation och behov
- att göra en klok avvägning mellan risker och nytta med diagnostiska och terapeutiska metoder

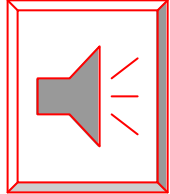
EKONOMI

HUSHÅLLA MED
BEGRÄNSADE
RESURSER

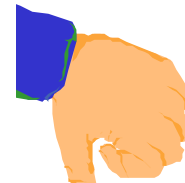

EKONOMI

Politiska löften

Vad har
samhället råd
med?

Primära
tänder?

RISK

Består av:

- **riskbedömning**
- **riskvärdering**

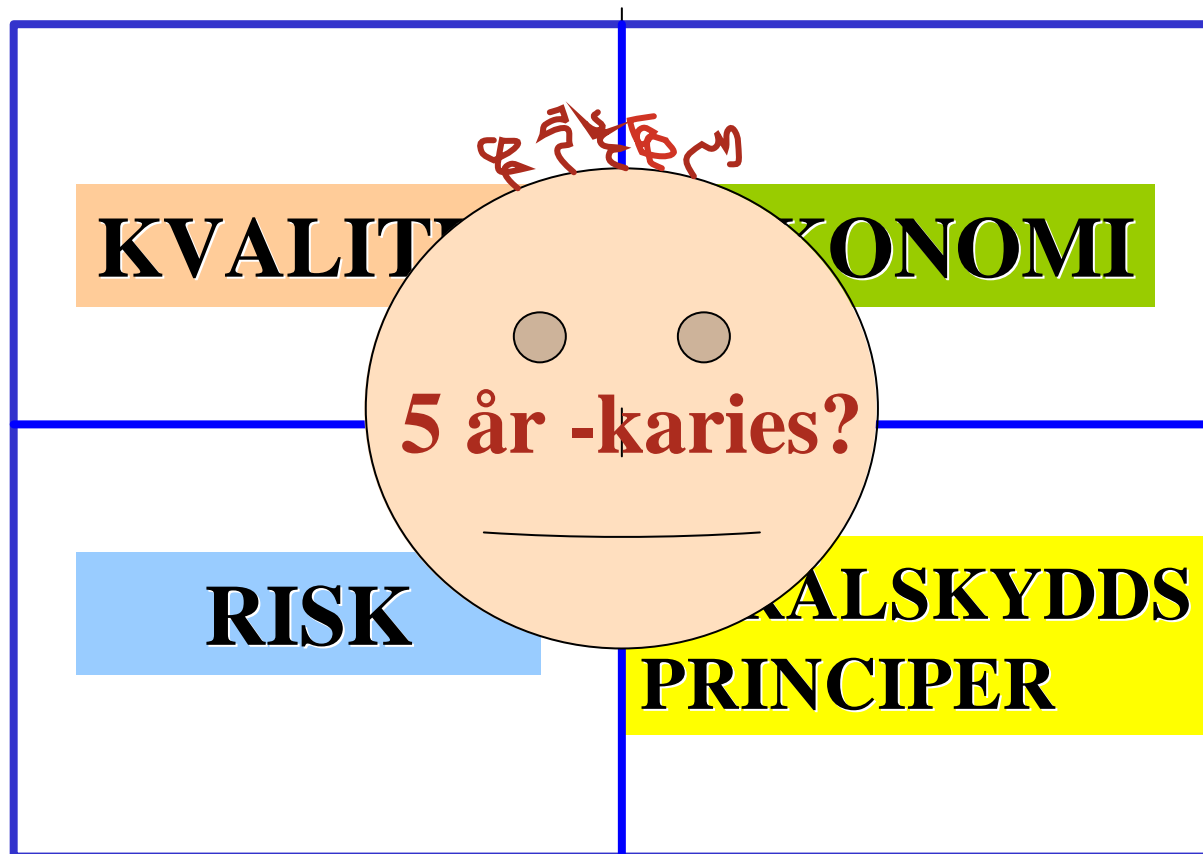

STRÅLSKYDDSPRINCIPER

**All röntgenstrålning till
patient skall reduceras så
långt möjligt**

ICRP Publication 1990

Områden som berör frågan om bitewingbilder i förskoleåldern

På inga

Motiv?

- ej utsätta barnen för radiologisk strålning
- ej utsätta barnet för obehaget
- ej resurser

På alla i en viss population

Motiv?

- behandla approximal karies i primära bettet i förskoleåldern
- en relativt stor andel av 5-åringarna har approximal karies som inte kan upptäckas utan hjälp av bitewingbilder
- en riskvärdering som innebär att man anser att bitewingbilder är befogade

På riskindivider

Motiv?

- begränsa den radiologiska strålningen
- välja riskbarn för karies (tidigare karies i primära bettet, besvärliga socio-ekonomiska förhållanden, invandrar-bakgrund, dålig kost-och munhygien, vissa sjuka och handikappade, etc)

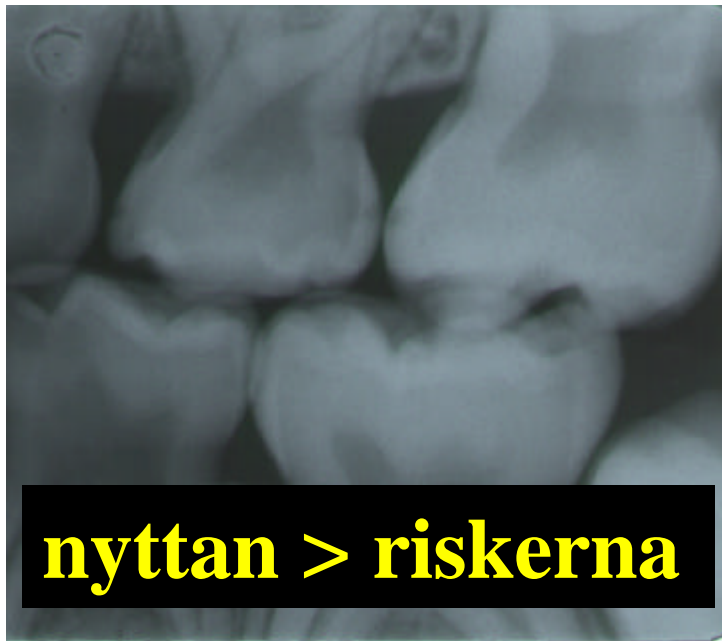
STRÅLSKYDDSPRINCIPER

Under följande förutsättningar är det fullt legitimt att ta bitewingbilder:

- **en klinisk frågeställning som gör att man behöver bitewingbilder för att kunna ställa en korrekt diagnos som leder till den bästa behandlingen**
- **god inställningsteknik så att omtagningar ej behövs**
- **tillgängliga metoder för strålskydd används**

INDIKATION FÖR BITEWINGBILDER

- rimlig klinisk misstanke om approximal karies
- bitewingbild nödvändig för adekvat diagnostik och behandling

